

نوز

مزون نوزا

در خدمت همشهریان عزیز

دوخت فرم مدارس متوسطه اول و دوم
شامل مانتو، شلوار، مقنعه و انواع شومیز
سفارش همه روزه از ساعت ۹ الی ۱۴- میر مجیدی

۰۹۳۹۳۰۱۶۱۷۲ - ۰۱۷۳۲۲۲۴۸۰۲
nozhaa_collection

یادداشت اول

گسست

■ با مسوولیت سردبیر

یکی از مهمترین نکاتی که باید حکمرانان در هر جامعه ای به آن توجه داشته باشند، مراقبت از گسست بین ملت و دولت است. مشروعیت و هویت هر دولتی به جایگاه آن دولت در میان ملتش بستگی دارد و زمانی ملتها دل به دولتها می سپارند که به این باور برسند که دولتهای آنها دغدغه آنها را دارند و در سیاستگزاری ها و اجرای سیاستها خواسته ملت خود را اجرا می کنند. این مساله خصوصا پس از جنگ ۱۲ روزه و ایستادگی شهروندان و پشتیبانی آنها از نیروهای مسلح در برابر دشمن اهمیت خود را بیشتر نشان داده است زیرا دولتها در دنیای امروز هویتی جز نمایندگی از ملتها ندارند و به این واسطه برای خود مشروعیت کسب می کنند. در ایران نیز باید دولتها این نکته کلیدی را درک کنند که گسست از ملت منجر به انحطاط همه جانبه دولت به عنوان کارگزار ملت خواهد شد و با گسترش گسست، کارگزاران در انجام وظایف خود ناتوانتر خواهند شد، بنابراین یکی از مهمترین وظایف حکمرانی مراقبت از اعتماد عمومی شهروندان و پرهیز از گسست است. مساله ای که به نظر می آید این روزها کمتر به آن توجه می شود، در حالی که مساله اول و به تعبیر دیگر اصلی ترین مساله شهروندان معاش و در گلستان در کنار معیشت، تامین آب شرب، محیط زیست و دهها مساله از این دست است اما به یکباره می بینید فلاں سازمان بابت بلدی ملی به فلاں نهاد مصادره می شود و نه صلابی بلند می شود و نه اعتراضی و نه هیچ مقام رسمی توضیح می دهد و یا حتی توبیخ می شود این گونه رفتارهای قانونگذاران و دولتمردان این پیام را به آحاد جامعه مخابره می کند که گویا حکمرانان از فقر و فاقه ای که بخش اعظم شهروندان به آن گرفتار شده اند، خبر ندارند و یا اگر خبر دارند توانایی لازم در انجام برنامه هایی که منجر به بهبود اوضاع می شود را ندارند. بازنمایی چنین پیام هایی در ذهن شهروندان آرام آرام منجر به گسستی خواهد شد که چنانچه به آن اندیشیده نشود، هزینه هایی به مراتب سنگینی را به جامعه ایرانی تحمیل خواهد کرد که البته تا به امروز نیز شوربخانه این اتفاق افتاده است. برای رشد و توسعه یک جامعه، باید مساله حکمرانان، دغدغه شهروندان باشد و مساله شهروندان، دغدغه حکمرانان، در غیر این صورت جامعه در بن بستی گرفتار می شود که امکان رهایی از آن نخواهد بود.

بازشناسی مسئولیت های حقوقی ناظران
ساختمانی در حوادث کارگاهی

۲

۶۰ درصد دانش آموزان مدارس سمپاد
گلستان در کنکور پذیرفته شدند

۲

جغرافیای زخم ها: «آدرس نامعلوم»
کیم کی-دوک و کالبد پساجنگی

۳

جشنواره پنبه، رقص مزرعه و جامه
در آغوش گردشگری

« ۸ »

۱۸۰۰ ناشنوا در انتظار
دریافت سمعک

« ۵ »

«روز حمله گرگ»، تصویری تازه از تجربه
زیستن در سایه جنگ

« ۴ »

کشاورزی قربانی

تغییر اقلیم

اقلیم شده است. بنابر این کشاورز؛ قربانی
تغییر اقلیم است، نه مقصر بحران.

روایت نادرست و اتهام ناعادلانه

سالهاست که روایت «کشاورزی ۹۰ درصد آب کشور را مصرف می کند» در رسانه ها و محافل رسمی تکرار می شود. اما سخنان اخیر وزیر جهاد کشاورزی نشان داد مصرف واقعی این بخش ۴۲ تا ۴۵ میلیارد مترمکعب است...

ادامه در صفحه ۲

علی اکبر مهقانی- استان گلستان در سال های اخیر با کاهش شدید بارش و خشکسالی های پیاپی رویه رو بوده است. تنها در سال آبی اخیر بارش ها حدود ۳۰ درصد کمتر از میانگین بلندمدت بوده و رودخانه های مهمی مانند اترک تا ۸۹ درصد افت جریان را تجربه کرده اند. در شرق استان، بسیاری از کشاورزان مجبور شده اند آبیاری مزارع خود را تا ۶۰ درصد کاهش دهند. این اعداد نشان می دهد که کشاورز پیش از هر سیاست دولتی، خود به اجبار قربانی شرایط طبیعی و تغییر

تقدیر وزیر جهاد کشاورزی از مدیر تعاون روستایی استان گلستان

به گزارش روابط عمومی تعاون روستایی گلستان، در آیین آغاز سال جدید زراعی که روز یکشنبه ۶ مهر ۱۴۰۴ با حضور جمعی از مدیران و مسئولان بخش کشاورزی کشور برگزار شد، از محمدرضا جامی، مدیر تعاون روستایی استان گلستان، به پاس تلاش های ارزشمند و خدمات مؤثر در راستای توسعه بخش کشاورزی، تقویت شبکه تعاون روستایی و تأمین امنیت غذایی کشور، تقدیر به عمل آمد. در این مراسم، غلامرضا نوری، وزیر جهاد کشاورزی، با اهدای تقدیرنامه ای از زحمات مستمر و مدیریت تدبیرگر مدیر تعاون روستایی استان گلستان قدردانی کرد. گفتنی است آیین آغاز سال زراعی جدید هر سال با هدف مرور دستاوردها و تبیین برنامه های آتی بخش کشاورزی کشور برگزار می شود و از فعالان و مدیران برتر این حوزه تجلیل به عمل می آید.

ادامه تیر اول

معیشت در خطر

بیش از ۷۰ درصد جمعیت روستایی گلستان به کشاورزی وابسته‌اند. کاهش سطح زیرکشت، افت درآمد و مهاجرت روستایی پیامد مستقیم سیاست‌هایی است که بر پایه داده‌های نادرست، تنها کشاورزان را مقصر می‌دانند. این در حالی است که بخش‌های دیگر مانند شبکه‌های آب شهری با بیش از ۳۰ درصد هدررفت یا برداشت‌های غیرمجاز از چاه‌ها سهم بزرگی در بحران دارند، اما کمتر دیده می‌شوند.

صدای بی‌صداها

کشاورزان گلستان در حقیقت «مظلومان بحران آب» هستند: نخستین قربانیان تغییر اقلیم و در عین حال متهمان بی‌دفاع. آن‌ها با تلاش مضاعف خود با تمامی محدودیت‌های طبیعی و غیرطبیعی کنار آمده‌اند اما همچنان بار سنگین سوءمدیریت و سیاست‌های غلط را بر دوش می‌کشند. بی‌توجهی به این واقعیت نه تنها عدالت اجتماعی را از بین می‌برد، بلکه اعتماد عمومی به نهادها را نیز افزایش می‌دهد.

راه برون‌رفت

نجات آب در گلستان و ایران تنها با مدیریت یکپارچه منابع، اصلاح شبکه‌های فرسوده، کنترل برداشت‌های غیرمجاز و شفافیت آماری ممکن است. برای تحقق این مسیر، باید ابتدا مظلومیت کشاورزان دیده شود و نقش واقعی آنان به عنوان محوری‌ترین ارکان خود اتکایی کشور دیده شود و مصرف آب بر اساس داده‌های علمی باز تعریف شود.

پژوهشگر آب

قلم مهندس

بازشناسی مسئولیت‌های حقوقی ناظران ساختمانی در حوادث کارگاهی

اسمعیل تیموری

با گسترش پروژه‌های عمرانی بزرگ و افزایش آمار حوادث کارگاهی، بررسی جایگاه حقوقی ناظران ساختمانی اهمیت دوچندان یافته است. بر اساس ماده ۴ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب ۱۳۷۴)، ناظران ساختمانی دارای صلاحیت در حوزه ساخت و سازهای بخش خصوصی فعالیت می‌کنند؛ که مکلف به نظارت بر اجرای ساختمان مطابق نقشه‌ها، پروانه ساختمانی، مشخصات فنی و مقررات ملی ساختمان هستند. همچنین طبق مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان (ایمنی، بهداشت کار و محیط زیست در حین اجرا)، ناظران موظفند؛ ضوابط ایمنی در تمامی فرایندهای اجرا را رعایت کنند و نسبت به ارائه گزارش تخلفات به مرجع صدور پروانه ساختمانی اقدام نمایند. با این حال، از آنجائیکه حدود مسئولیت ناظران به طور مشخص در قوانین تعیین نشده است و امکان برداشت متفاوت از این مسئولیت‌ها در دوران ساخت و بهره‌برداری برای متخصصین وجود دارد. اما در قبال حوادث ساختمانی در نوشتار حاضر بازشناسی مسئولیت‌های حقوقی ناظران ساختمانی را به چند سطح مهم می‌توان تقسیم کرد: مسئولیت قراردادی: بر اساس قرارداد منعقدۀ با صاحب کار یا صاحب کار، هرگونه قصور در تعهدات (مانند عدم حضور مؤثر در کارگاه یا بی‌توجهی به گزارش نویسی و...) موجب مسئولیت قراردادی خواهد بود. مسئولیت مدنی: مطابق ماده ۱ قانون مسئولیت

مدنی، هر کس بدون مجوز قانونی عمداً یا در نتیجه بی‌احتیاطی، خسارتی به دیگری وارد کند، مسئول جبران آن است. در نتیجه، سهل‌انگاری ناظران در انجام وظایف نظارتی، در صورت ورود زیان به اشخاص ثالث (کارگران، همسایگان، عابران و...) منجر به مسئولیت مدنی خواهد شد. مسئولیت انتظامی: طبق آیین‌نامه انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان، قصور یا تخلف ناظران می‌تواند به مجازات‌هایی همچون توبیخ، تعلیق و یا ابطال پروانه فعالیت منجر شود. مسئولیت کیفری: بر اساس مواد ۲۹۵ و ۲۹۸ قانون مجازات اسلامی (۱۳۹۲)، بی‌احتیاطی یا بی‌مبالائی که منجر به قتل یا جرح غیرعمدی شود، جرم محسوب شده و مرتکب (از جمله مهندس ناظر) علاوه بر پرداخت دیه، ممکن است به مجازات تعزیری نیز محکوم گردد. فرآینده قضایی نیز در موارد متعدد، به‌ویژه در حوادث منجر به فوت کارگران، ناظران ساختمانی را در کنار صاحب کار و مجری دارای صلاحیت به صورت مسئول تضامنی شناخته است؛ جایی که حسب مورد مسئولیت وظایفی را که در مقررات ملی برعهده ناظران ساختمانی قرار داده شده است، دارا می‌باشند و در این خصوص شخصاً در مراجع ذیربط از حیث انتظامی، مدنی و کیفری پاسخگو خواهند بود. برخی از مسئولیت‌ها در حوزه ایمنی و حوادث ساختمانی شامل: مشخصات فنی و نصب لوح شناسایی داربست، توقف عملیات به درخواست مجری دارای صلاحیت، بررسی حریم

خطوط برق عبوری از مجاورت ملک، بررسی نتایج شناسایی خطر، ارزیابی و اقدامات کنترلی ارائه شده توسط مجری دارای صلاحیت، بررسی مدارک لازم به منظور عبور هر نوع بار با دستگاه یا ماشین آلات بالا‌بر از روی معابر و فضاهای عمومی و خصوصی مجاور کارگاه ساختمانی و یا ورود به محدوده مالکیت املاک مجاور و معابر عمومی با اذن مالک یا مالکان آن ملک یا املاک، کنترل کارت سلامت شغلی معتبر و پروانه مهارت فنی کلیه کارگران در کارگاه‌های ساختمانی است که به‌ویژه هنگامی که اختلالات قانونی به موقع صادر و به مراجع ذی‌ربط اعلام نشده باشد. از این رو، ثبت و مستندسازی کلیه بازدیدها، ارسال درست و به موقع گزارش‌ها به شهرداری، پایبندی کامل به مقررات ملی ساختمان و اخذ بیمه مسئولیت حرفه‌ای و اقدام به صدور بیمه تضمین کیفیت ساختمانی از مهم‌ترین ابزارهای کاهش ریسک حقوقی برای ناظران است که این موضوع در بخش‌های مختلف قوانین مرتبط بخش ساختمان، اعم از تبصره ۷ ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها، اختیارات مشخصی را به آنان داده است. امید است؛ ناظران محترم با مطالعات مفید، آگاهی بیشتری در خصوص اهمیت تکالیف و مسئولیت‌های قانونی خویش در حوزه ایمن سازی کارگاه‌های ساختمانی بدست آورند.

عضو پایه یک و مدرس دوره‌های ارتقاء سازمان نظام مهندسی ساختمان

۶۰ درصد دانش آموزان مدارس سمپاد گلستان در کنکور پذیرفته شدند

بالا نظارت می‌کند اما در زبان عمومی و بین دانش آموزان به مدرسه تیزهوشان معروف است. رئیس اداره استعدادهای درخشان اداره کل آموزش و پرورش گلستان همچنین مدارس سمپاد را از مدارس پیشرو و اثرگذار در آینده جامعه و کشور دانست. مقصود محلی اضافه کرد: هدف غایی از سیاست‌های مقام‌های عالی کشور درخصوص مدارس سمپاد و نخبگان این است تا این دانش آموزان علاوه بر مباحث علمی در مباحث و سیاست‌گذاری‌های آینده جامعه در بخش‌های گوناگون از جمله «فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی» نیز اثرگذار باشند. معاون پرورشی و تربیت بدنی مدیر آموزش و پرورش گنبدکاووس هم در این مراسم، خلاقیت، تفکر نقادانه و روحیه پژوهشگری را سه ویژگی شاخص دانش آموزان مدارس سمپاد دانست و گفت: موفقیت‌های کسب شده در سایه همراهی و مشارکت سه ضلع خانواده، مدرسه و دانش آموزان بوده است. احمد صفرخان بابیان اینکه دانش آموزان مدارس سمپاد می‌توانند در آینده‌واز نظر علمی، فرهنگی و اجتماعی در جامعه نقش آفرینی کنند، افزود: تلاش آموزش و پرورش هم در راستای عدالت آموزشی ایجاد بستر مناسب برای رشد و شکوفایی استعدادهای تمامی دانش آموزان این مرز و بوم است.

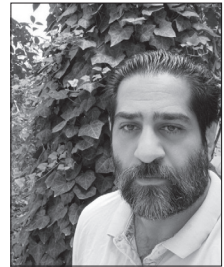

درخشان که با اختصار سمپاد نامیده می‌شود نهادی است که بر امور تحصیلی دانش آموزان مستعد و با بهره‌هوشی

قبول شده در کنکور سراسری امسال با پنج درصد اختلاف متعلق به پسران بوده است. سازمان ملی پرورش استعدادهای

رئیس اداره استعدادهای درخشان اداره کل آموزش و پرورش گلستان از قبولی بیش از ۶۰ درصد دانش آموزان مدارس سمپاد یا تیزهوشان این استان در آزمون سراسری مراکز آموزش عالی کشور در سال جاری خبر داد و بیان کرد: گنبدکاووس با ۴۰ دانش آموز قبول شده بویژه در رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی با رتبه‌های ۲ و ۳ رقی، شهرستان پیشرو در این بخش بوده است. به گزارش روابط عمومی، علی عسگر مقصود محلی در همایش تجلیل از افتخار آفرینان مدرسه دخترانه فرزنانگان (استعدادهای درخشان) گنبدکاووس و کسب رتبه‌های برتر در کنکور سراسری امسال، گفت: هم اکنون در مدارس سمپاد دوره اول و دوم متوسطه گلستان بیش از سه هزار دانش آموز دختر و پسر که صرفاً از طریق آزمون علمی پذیرفته شدند، مشغول تحصیل هستند. وی افزود: در آزمون سراسری کنکور امسال حدود ۴۰۰ دانش آموز دختر و پسر پایه دوازدهم از مدارس سمپاد گلستان و در سه رشته «علوم تجربی، ریاضی و فنی و علوم انسانی» در کنکور شرکت و ۶۰ درصد آنها موفق به کسب رتبه‌های ۲، ۳ و ۴ رقی و قبولی در دانشگاه‌های معتبر و دانشگاه فرهنگیان شدند. به گفته مقصود محلی، درصد دانش آموزان گلستانی مدارس سمپاد (دختر و پسر)

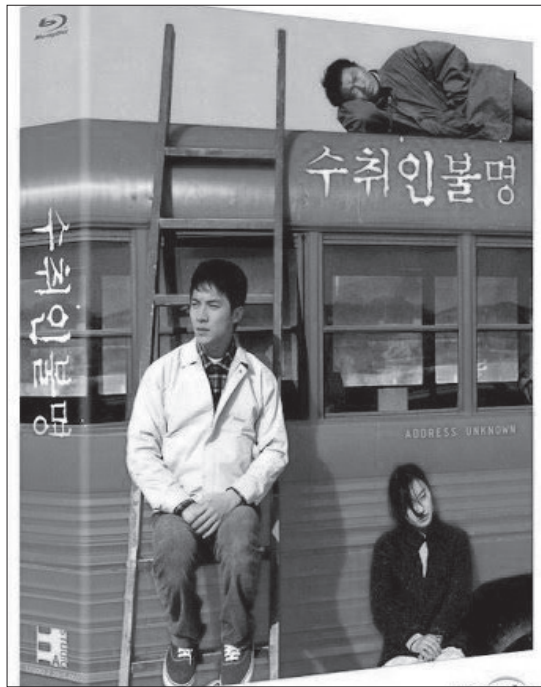
جغرافیای زخم‌ها: «آدرس نامعلوم» کیم کی-دوک و کالبدپساجنگی

سید حمید شریف‌نیا

تماشای فیلمی از کیم کی-دوک، بیش از آنکه تجربه‌ای سینمایی مبتنی بر روایت مرسوم باشد، تسلیم شدن در برابر کابوسی تب‌آلود است - پرده‌ای آکنده از تصاویر و ایده‌هایی زنده و غالباً بی‌رحم که بر روان بیننده نقش می‌بندند. فیلم «آدرس نامعلوم» ساخته سال ۲۰۰۱، نقطه عطفی در فیلم‌شناسی کارگردان و سنگی بنیادین در موج نوی سینمای کره به شمار می‌آید. این فیلم، روایت خطی و واقع‌گرایی روان‌شناختی را کنار می‌گذارد تا به بیانی نمادین، بی‌پیرایه و عمیقاً شاعرانه دست یابد. فیلم که در دهکده‌ای ویران در مجاورت یک پایگاه نظامی آمریکایی در دهه ۱۹۷۰ می‌گذرد، صرفاً روایتی از یک مکان و زمان خاص نیست، بلکه کاوشی در اعماق روان جمعی مردم کره در پیامد جنگ، تقسیم و سلطه نواستعماری است. این فیلم، نقشه‌ای از زخم‌ها، هم فیزیکی و هم روان‌شناختی است، جایی که خود مفهوم «آدرس» به استعاره‌ای از مردمی بدل می‌شود که از تاریخ، سرزمین و حس هویت خویش بریده‌اند. خود عنوان «آدرس نامعلوم»، تزیین مرکزی و طنین‌انداز فیلم است. در ابتدایی‌ترین سطح، به نامه‌های برگشتی از یک سرباز آمریکایی به دوست‌دختر کره‌ای‌اش اشاره دارد، نمادی گویا از ارتباط شکست‌خورده و پیوند رها شده. اما این معنای تحت‌اللفظی به سرعت در شرایطی فرامادی و هولناک محو می‌شود. در این کره، آدرس همه نامعلوم است. شخصیت‌ها خانه‌به‌دوش هستند و در فضایی مرزی بین گذشته‌ای آسیب‌زا و آینده‌ای که به آن دسترسی ندارند، زندگی می‌کنند. آن‌ها از نظر روان‌شناختی بی‌کشورند و هویت‌شان توسط نیروهای فراسوی کنترل‌شان، از هم گسیخته است. خود دهکده یک «غیاب‌مکان» است که نه با تاریخ خود، که با مجاورتش با پایگاه خارجی تعریف می‌شود - نمادی از چگونگی بازتعریف کالبد ملی حول محور یک حضور بیگانه. کیم کی-دوک فیلمش را نه از طریق سفر قهرمانی منفرد، که با تاروپودی از زندگی‌های به هم پیوسته می‌سازد که هر کدام، گونه‌های متفاوت از درون‌مایه بی‌جایی و تلاش‌های مستانه و اغلب خشونت‌بار برای یافتن مکانی برای تعلق هستند. فیلم ما را با سه چهره محوری آشنا می‌کند که زندگی‌شان در چرخه‌ای از شکارگری و رنج گرد هم می‌آیند. نخست، جی-هیوم را داریم، مرد جوانی با چشمی معیوب، نتیجه حادثه‌ای در کودکی که درگیر یک ترقه بود - حادثه‌ای به ظاهر پیش‌پاافتاده که باری از استعاره‌ای ملی را درباره آسیب بی‌ناگهانی و کورکننده بر دوش می‌کشد. «آدرس»، او، بدنش است که با زخمی نشانه‌گذاری شده و او را به حاشیه‌نشینی می‌کشاند و رابطه‌اش با جهان را تعریف می‌کند. او عاشق اون-اوک است، زن جوانی که در یک رستوران فروش گوشت سگ کار می‌کند و «آدرس» خودش نیز بدنش است، کالایی شده و بی‌رحم، ارتباط اصلی او با جهان بیرون، از طریق مکتباتش با یک سرباز آمریکایی، «جیمز» است که برایش راه گریزی را نمایندگی می‌کند، خیالی از زندگی در جایی دیگر. سومین چهره، محرک بخش عمده‌ای از خشونت فیلم است: چانگ-گوک، نوجوانی عبوس و تهدیدآمیز که پسر یک زن کره‌ای و یک سرباز سیاه‌پوست آمریکایی است که هرگز او را ندیده است. چانگ-گوک نماینده‌ترین و ترازیک‌ترین نمود شرایط «آدرس نامعلوم» است. او تجسم زنده میراث جنگ است - دو نژادی، بی‌ریشه و بلعیده شده در خشم زاده‌شده از طرد شدن توسط هر دو جامعه. کره‌ای‌ها او را «یانگ-کو» صدا می‌زنند، اصطلاحی تحقیرآمیز برای کودک دو نژادی، در حالی که سربازان آمریکایی در پایگاه مسخره‌اش می‌کنند و مورد خشونت قرارش می‌دهند. او در برزخی از عدم تعلق زندگی می‌کند، بدنش خود قلمرویی مورد مناقشه است. تلاش‌های مستانه و خشونت‌بارش برای ادعای یک هویت - عمدتاً با ترور جی-هیوم و تعقیب اون-اوک - تلاش‌های نافرجام روحی است که در جهان جایی ندارد. زبان تصویری کیم کی-دوک همان‌قدر کم‌حرف و بی‌گذشت است که سرزمینی که شخصیت‌هایش در آن ساکن هستند. او از نماهای طولانی و ثابتی استفاده می‌کند که بیننده را وادار می‌کند در لحظه‌هایی از ناراحتی ژرف یا زیبایی حیرت‌آور سکنی گزیند. دوربین از خشونت رویگردان نیست - خشونت روزمره، سلاخی‌های صریح جانوران، خشونت جنسی، باین‌حال، این موارد صرفاً برای ارزش شوک‌آورشان ارائه نمی‌شوند. آن‌ها دستور زبان استعاره او هستند. برای مثال، سلاخی سگ‌ها در رستوران، به‌طور ادراکی وحشتناک است، اما در سطحی نمادین نیز عمل می‌کند. این صحنه، نحوه سلاخی شدن خود شخصیت‌ها - از نظر عاطفی و روان‌شناختی - توسط شرایطشان

را بازتاب می‌دهد. زندگی آن‌ها به همان اندازه ازان و قابل مصرف است که جانورانی که می‌خورند. رنگ‌آمیزی به عمد کمرنگ است - همه خاکستری‌ها، قهوه‌ای‌ها و آبی‌های رنگ‌رفته - که انزوای عاطفی و اقتصادی موقعیت را بازتاب می‌دهد. تنها تابش‌های رنگ زنده معمولاً با پایگاه آمریکایی مرتبط هستند: قرمز درخشان یک ماشین اسپرت، جلوه پرزرق‌وبرق لباس یک فاحشه. این تضاد، حیات و قدرت درک‌شده حضور آمریکایی را در تقابل با فرسودگی بی‌روح واقعیت کره‌ای برجسته می‌سازد. طراحی صدا به همان اندازه استادانه است، سمفونی از غیاب و مداخله. سکوت حومه شهر پیوسته با غرش هواپیماهای جتی نظامی که در ارتفاع پایین پرواز می‌کنند، نفوذ می‌شود، یادآوری شنیداری مداوم از نیروی اشغالگری که بر هر جنبه‌ای از زندگی سایه افکنده است. این یک پس‌زمینه نیست؛ یک شخصیت فعال است، منبع آسیب شنیداری که درون‌مایه اشغال روان‌شناختی را تقویت می‌کند. رابطه جی-هیوم با چشمی آسیب‌دیده، یکی از قدرتمندترین و تکرارشونده‌ترین درون‌مایه‌های فیلم است. چشم او فقط یک ناهنجاری فیزیکی نیست؛ پنجره‌ای به روحش و مانعی برای خواسته‌هایش است. در چندین صحنه، او را در حال تلاش برای «تصحیح» بینایی‌اش می‌بینیم، با استفاده از یک دستگاه ساخته‌شده دستی یا صرفاً با فشار دادن و دست کاری اندام آسیب‌دیده. این را می‌توان به‌عنوان تلاشی مستانه برای دیدن جهان به شیوه‌ای «درست»، برای هم‌تراز کردن دیدگاهش با هنجارها، یا برای پاک کردن خود از نشان دیگری‌بودنش تفسیر کرد. در یکی از تکان‌دهنده‌ترین صحنه‌های فیلم، او تحت یک عمل جراحی دردناک و خام به امید درمان چشمش قرار می‌گیرد. این عمل شکست می‌خورد و او را پانسمان‌شده و در عذاب رها می‌کند - استعاره‌ای قدرتمند از محال بودن «درمان»

کردن صرف یک زخم عمیق و بنیادین، خواه شخصی و خواه ملی. آسیب بر بدن نقش بسته است و بدن به یاد می‌آورد آنچه را که ذهن می‌کوشد فراموش کند. قوس روایی اون-اوک، فرویدی هولناک از امید به نامیدی مطلق است. «آدرس» او بدنش است که به مکانی بدل می‌شود که اشکال مختلف قدرت و میل در فیلم بر آن تحمیل می‌شوند. او برای سرباز آمریکایی که وعده عشق و فرار می‌دهد اما در نهایت او را رها می‌کند، یک ابژه است، برای چانگ-گوک که در او مالکیتی می‌بیند که شاید مردانگی ازم گسیخته‌اش را اعتبار بخشد؛ و برای پسران محلی که با او یا ترکیبی از اشتیاق و تحقیر برخورد می‌کنند. تلاش او برای فرستادن خود به آمریکا از طریق یک جعبه پستی غول‌آسا، لحظه‌ای از پوچی باشکوه و ترازیک است. این، نهایی‌ترین بیان از آرزوی او برای داشتن آدرسی قابل تحویل است، برای انتقال از جهنم کنونی‌اش به بهشتی موعود. شکست این تلاش - جعبه برگشت می‌خورد، «آدرس نامعلوم» - ضربه‌ای نهایی و خردکننده است. این، بی‌کشوری نهایی او را تأیید می‌کند. قطع عضو متعاقب او، دوختن چشمان و لب‌هایش توسط خودش، یکی از شوک‌آورترین کنش‌ها در کل سینماست. باین‌حال، در منطق نمادین فیلم، این نتیجه‌ای هولناک اما منطقی است. اگر بدنش منبع درد او، محل نگاه‌های ناخواسته و وعده‌های شکسته است، پس مهر و موم کردن آن، تنها عاملیت باقی‌مانده برای اوست. او تاریکی و سکوت خود را می‌آفریند، آدرسی نهایی و هولناک که تنها برای خودش شناخته شده است. خشونت چانگ-گوک، بی‌ثبات‌ترین و مستقیم‌ترین بیان آسیب‌شناسی «آدرس نامعلوم» است. او گردبازی از خشم است و کنش‌هایش جست‌وجویی مستانه و همراه برای یافتن هویتی از طریق سلطه است. با ترور جی-هیوم، او به یک حاشیه‌نشین دیگر حمله می‌کند،

شاید زیرا در ناهنجاری فیزیکی جی-هیوم بازتابی از ناهنجاری اجتماعی خودش را می‌بیند. با تثبیت خود روی اون-اوک، او می‌کوشد زنی «کره‌ای» را به تملک خود درآورد، تلاشی وارونه برای ریشه‌دار کردن خود در سرزمینی که او را پس می‌زند. رویارویی اجتناب‌ناپذیر و ناگزیر او با پلیس نظامی آمریکا، همان نمایندگان پدر غایبش، نتیجه‌ای ترازیک و قطعی است. او مورد اصابات گلوله قرار می‌گیرد، نه به‌عنوان یک فرد، که به‌عنوان یک مشکل برای حذف شدن. مرگ او نقطه پایان منطقی نظامی است که حاشیه‌نشینیان را می‌آفریند و سپس به جرم حاشیه‌نشینی بودن نابودشان می‌کند. او نامه زنده‌ای است که هرگز نتوانست تحویل داده شود، برگشتی به فرستنده با مهر «آدرس نامعلوم». فراتر از این سه‌گانه محوری، کیم کی-دوک فیلمش را با شخصیت‌هایی پر می‌کند که همچون گروه همسرا، درون‌مایه‌هایش را بسط می‌دهند. پستیچی خوش‌قلب، که به‌عنوان شاهد و رشته‌ای پیونددهنده بین داستان‌ها عمل می‌کند، نمایانگر نظامی شکننده و در حال شکست از ارتباط است. او نامه‌هایی را حمل می‌کند که هرگز دریافت نمی‌شوند، امیدهایی که هرگز محقق نمی‌گردند. فاحشه‌هایی که به سربازان آمریکایی خدمات می‌دهند، درگیر شکلی معامله‌ای از صمیمیت هستند که رابطه بزرگ‌تر سیاسی و اقتصادی بین کره و ایالات متحده را بازتاب می‌دهد. بدن‌های آنان قلمرویی اجاره‌ای است، شکلی دیگر از فضای اشغال‌شده. برای درک کامل وزن علمی «آدرس نامعلوم»، باید آن را در بستر گسترده‌تر ادبیات و سینمای کره پس از جنگ قرار داد، به‌ویژه مفهوم «هان». هان مفهومی فرهنگی و منحصر به فرد کره‌ای است که ترجمه‌ای ساده ندارد. اغلب آن را به‌عنوان احساسی جمعی از رنجش حل‌نشده، اندوه و غم، دردی ریشه‌دار ناشی از آسیب تاریخی، بی‌عدالتی و از دست‌دادگی توصیف می‌کنند. این زخمی است که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود. «آدرس نامعلوم» بیانی سینمایی از هان است. اندوه اون-اوک، خشم چانگ-گوک، یأس خاموش جی-هیوم - این‌ها تنها احساسات فردی نیستند، بلکه وجوهی از یک شرایط ملی هستند. فیلم پیشنهاد می‌کند که جنگ کره هرگز واقعا به پایان نرسیده است؛ فقط از میدان نبرد به کالبد و روح انسان کوچ کرده است. تقسیم شبه‌جزیره در خودهای تقسیم‌شده مردمش بازتاب یافته است. علاوه بر این، فیلم نقای بی‌رحم بر استعمار نو است. حضور آمریکایی نه به‌عنوان حفاظتی خیرخواهانه، که به‌عنوان نیروی مخرب و اشغالگر به تصویر کشیده می‌شود. سربازان آمریکایی کودکان، بی‌رحم یا بی‌تفاوت نشان داده می‌شوند. آنان مصرف‌کنندگان فرهنگ، زنان و فضای کره هستند و ردپایی از آوار روان‌شناختی و کودکان دو نژادی بر جای می‌گذارند که یادآورهای زنده‌ای از رابطه‌ای زودگذر و استثماری هستند. پایگاه، دولتی در درون دولت است، نمادی از چگونگی به خطر افتادن حاکمیت کره. فیلم استدلال می‌کند که «روای آمریکایی» برای این شخصیت‌ها خیالی سمی است، طعمه‌ای که تنها به بیگانگی و ویرانی بیشتر می‌انجامد. آدرس واقعی که آنان به دنبالش هستند را نمی‌توان روی نقشه‌ای آمریکایی یافت؛ باید در سرزمین زخم‌خورده کشور و روان خودشان با آن تسویه‌حساب کرد. سبک کیم کی-دوک در «آدرس نامعلوم»، همچنین او را برای مقایسه با سنت واقع‌گرایی شاعرانه و فیلم هنری اروپایی، به ویژه آثار رابرت بروسون، فرامی‌خواند. مانند بروسون، کیم از بازیگران غیرحرفه‌ای استفاده می‌کند تا حس گسستگی عاطفی و سادگی نمادین خلق کند. چهره‌های آنان چشم‌اندازهایی هستند، حرکت‌هایشان اغلب آیینی، این کیفیت «الگوار» از همانندسازی احساساتی آسان تماشاگر جلوگیری می‌کند و در عوض، تعامل فکری و نمادین بیشتری با ماده اثر را تحمیل می‌کند. ساختار فیلم بخش‌بخش و چرخه‌ای است و ماهیت تکرارشونده و گریزناپذیر آسیب را بازتاب می‌دهد. رویدادها به صورت خطی به سوی گره‌گشایی پیش نمی‌روند؛ آن‌ها مارپیچ‌وار به همان مکان‌های درد، همان الگوهای رفتار بازمی‌گردند. در نتیجه، «آدرس نامعلوم» فیلمی نیست که آرامش یا گره‌گشایی ارائه دهد. این اثری دشوار، طلبکار و عمیقاً آشفته‌کننده از هنر است. این فیلم آیینی‌های شکسته را در برابر جهانی شکسته نگه می‌دارد و از تماشاگرش می‌خواهد بی‌لرزه به بازتاب آن بنگرد. کیم کی-دوک، با چشمی تیزبین از یک شاعر و دیدگاهی بی‌کاست از یک پیامبر، مختصات یک آسیب ملی را با دقتی ویرانگر نقشه‌برداری می‌کند. او نشان می‌دهد که وقتی تاریخ یک مردم قطع و سرزمینشان اشغال شود، خود به آخرین عرصه نبرد بدل می‌شود. زخم‌های وارد شده بر چشم جی-هیوم، بدن اون-اوک و روح چانگ-گوک، آدرس‌هایی هستند که این تاریخ با خون و اندوه بر آن‌ها نوشته شده است. قدرت ماندگار فیلم در امتناعش از ارائه پاسخ‌های آسان نهفته است. این فریادی از درد است که فراتر از بستر خاص کره‌ای‌اش طنین‌انداز می‌شود و با هر شرایط بی‌جایی، بیگانگی و جست‌وجوی هویت در جهانی از آیینی‌های شکسته سخن می‌گوید. «آدرس نامعلوم» شاهکاری از سینمای مدرن است، اثری با زیبایی هولناک و درستی تزلزل‌ناپذیر. این فیلم، جایگاه کیم کی-دوک را به‌عنوان یک پدیدآورنده راستین تأیید می‌کند، هنرمندی که می‌کوشد به تارک‌ترین گوشه‌های تجربه انسانی قدم بگذارد تا گزارش‌هایی از کشوری بی‌نام، خانه‌ای بدون آدرس بازگرداند. این نامه‌ای است به جهان، که با تنها آدرس بازگشتی که می‌شناسد مهر شده است: جغرافیای زخم‌ها.

دقیقاً همین‌طور است. هدف من این بود که نوجوان ایرانی ضمن خواندن این داستان، احساس کند بخشی از هویت تاریخی و فرهنگی خودش را می‌شناسد، و در عین حال نوجوانی در هر نقطه از جهان بتواند پیام‌های انسانی آن را بفهمد. جنگ، ترس، جدایی و امید، مفاهیمی هستند که مرز جغرافیا نمی‌شناسند.

شما گفتید که رمان، مفاهیم جهانی مثل ترس، شجاعت و مسئولیت را برجسته می‌کند. فکر می‌کنید نوجوان امروز ایران، که شاید فاصله زمانی زیادی از جنگ دارد، چطور با این رمان ارتباط برقرار می‌کند؟

نوجوان امروز ایران شاید تجربه‌ی مستقیم جنگ را نداشته باشد، اما همچنان با مفاهیمی مثل ناامنی، تغییر و بحران آشناست؛ از جنگ ۱۲ روزه اخیر، از زلزله و سیل گرفته تا بحران‌های اجتماعی و فرهنگی. وقتی او قصه یاشار را می‌خواند، می‌بیند که نوجوانی مثل خودش ناگهان با یک وضعیت بحرانی روبه‌رو می‌شود و مجبور است تصمیم بگیرد. این همان لحظه‌ای است که نوجوان می‌تواند خود را در آینه شخصیت ببیند. به نظر من، حتی اگر تجربه جنگ برایش دور باشد، مفهوم «ایستادگی در برابر گرگ‌ها» برایش ملموس است، چون هر نوجوانی در زندگی‌اش گرگ‌هایی دارد، از اضطراب‌های شخصی گرفته تا فشارهای اجتماعی.

«روز حمله گرگ» داستان ایستادگی است

این رمان چه ظرفیتی برای ترجمه و انتشار جهانی دارد؟

به‌نظم ظرفیت بالایی دارد. همان‌طور که گفتیم، موضوعات آن فراتر از جغرافیا هستند. در جهان امروز، ادبیات جنگ کودک و نوجوان بسیار خوانده می‌شود زیرا نشان می‌دهد چگونه کودکان و نوجوانان قربانیان خاموش جنگ‌اند. اگر «روز حمله گرگ» به‌انگلیسی یا زبان‌های دیگر ترجمه‌شود، می‌تواند در کنار آثاری مثل «پسری با پیژامه راه راه» خوانده شود. تفاوتش این است که زاویه دید ترکمنی و ایرانی دارد، که هنوز کمتر در بازار جهانی دیده شده است. همین تفاوت می‌تواند آن را برای ناشران خارجی جذاب کند.

فکر می‌کنید ویژگی منحصره‌فرد این رمان در میان آثار مشابه چیست؟

ویژگی منحصره‌فردش در ترکیب سه لایه است: لایه تاریخی جنگ ایران و عراق، لایه قومی و فرهنگی ترکمن‌صحرا، و لایه نمادین که در قالب گرگ و طوطی شکل گرفته، به گمانم کمتر اثری هست که این سه لایه را کنار هم داشته باشد. این ترکیب، هم رنگ محلی دارد هم پیام جهانی، و هم عمق نمادین.

و پرسش آخر، اگر بخواهید پیام نهایی رمان را در یک جمله خلاصه کنید، چه می‌گویید؟

«روز حمله گرگ» داستان ایستادگی است؛ ایستادگی در برابر گرگ‌ها، چه در دشت باشند و چه در مرزها. اینکه هرکس در زندگی‌اش با گرگ‌هایی روبه‌رو می‌شود، اما شجاعت یعنی در چشم گرگ نگاه کنی و از او نترسی.

با شخصیت یاشار هم‌ات‌پنداری کند و نوجوانی در کشورهای دیگر هم بتواند با آن ارتباط بگیرد.

از نظر فنی و ساختاری، «روز حمله گرگ» چه شباهت‌هایی با آثار مطرح کودک و نوجوان در جهان دارد؟

از نظر ساختاری، این رمان نوعی رشدنگاری است. یعنی ما مسیری را دنبال می‌کنیم که در آن یک نوجوان از مرحله وابستگی و ترس، به سمت بلوغ و مسئولیت پیش می‌رود. این الگو در ادبیات جهان سابقه زیادی دارد. برای مثال، «کشتن مرغ مقلد» اثر هارپر لی یا حتی «هاکلبerry فین» نوشته مارک تواین، هر دو تجربه کودکی را در برابر بحران‌های اجتماعی و اخلاقی به تصویر می‌کشند. البته بستر آن‌ها جامعه آمریکا است و بستر من روستای ترکمن‌صحرا و جنگ ایران و عراق، اما الگوی روایی بسیار مشابه است. حیوانات در ادبیات کودک و نوجوان همواره نمادین هستند

به نظر می‌رسد در رمان شما روایت بیشتر به شکل قصه‌های شفاهی پیش می‌رود. آیا این انتخاب آگاهانه بوده و آیا مشابهی در آثار جهانی دارد؟

بله، روایت من عمدتاً به زبان قصه‌گویی محلی نزدیک شده است. به‌جای پیچیدگی‌های مدرن، قصه از دل یک راوی نوجوان بیرون می‌آید و پر از مثل‌ها، حکمت‌های شفاهی و روایت‌های میان‌نسلی است. در ادبیات جهان، می‌توان نمونه‌هایی مثل «صد سال تنهایی» نوشته گابریل گارسیا مارکز یا «خانه ارواح» نوشته ایزابل آلتد را مثال زد که گرچه برای بزرگسالان نوشته شده‌اند، اما از سنت شفاهی بومی الهام گرفته‌اند. در حوزه کودک و نوجوان هم بسیاری از فیلم‌ها و رمان‌ها، بر سنت قصه‌گویی تکیه دارند. این شیوه باعث می‌شود که نوجوان نه فقط یک داستان بخواند، بلکه بخشی از فرهنگ شفاهی یک قوم را هم لمس کند.

در رمان شما، حیوانات مثل گرگ و طوطی نقش پررنگی دارند. این انتخاب را چطور می‌توان در قیاس با ادبیات جهان دید؟

حیوانات در ادبیات کودک و نوجوان همواره نمادین هستند. در «مزرعه حیوانات» نوشته جورج اورول، حیوانات استعاره‌ای از نظام سیاسی‌اند. در «شیر، کمد و جادوگر» نوشته سی. اس. لوئیس، شیر نماد مسیح است. در «روز حمله گرگ»، گرگ همان تهدید بیرونی است و طوطی حافظه زخمی خرمشهر. این انتخاب‌ها به نوجوان کمک می‌کند واقعیت‌های سنگین تاریخی را در قالب استعاره و نماد درک کند، بدون آنکه مستقیم و خشن با حقیقت مواجه شود.

هر نوجوانی در زندگی‌اش گرگ‌هایی دارد

پس می‌توان گفت که «روز حمله گرگ» هم‌زمان ریشه در واقعیت تاریخی ایران دارد و در عین حال با سنت جهانی «داستان‌های جنگ برای نوجوانان» هم پیوند خورده است؟

تازه وارد جنگ می‌شود. یاشار نسل تازه‌ای است که باید بار مسئولیت را به دوش بکشد. این رابطه عملاً تمثیلی است از انتقال تجربه، غیرت و حافظه تاریخی میان نسل‌ها.

در ادامه داستان، ما با شخصیت عبید و طوطی‌اش مواجه می‌شویم. این بخش رنگ و بوی نمادین بیشتری دارد. چرا طوطی را وارد داستان کردید؟

طوطی برای من نمادی از حافظه زخمی است. طوطی ملام جمله‌هایی درباره سقوط خرمشهر تکرار می‌کند، درست مثل زخمی که هر روز تازه می‌شود. حضور عبید و طوطی‌اش نشان می‌دهد که جنگ فقط جسم‌ها را زخمی نمی‌کند، بلکه روح‌ها را در قفسی از خاطره و حسرت حبس می‌کند.

رمان بیشتر به تأملات شخصیت‌ها پرداخته است

رمان شما بیشتر روایت‌محور است تا حادثه‌محور. آیا این انتخاب آگاهانه بود؟

قطعاً. من می‌خواستم رمان بیشتر به تأملات شخصیت‌ها و تجربه‌های درونی‌شان بپردازد. جنگ فقط پس‌زمینه است. اصل روایت، سفر درونی یاشار و عبید است؛ سفر از ترس به شجاعت درباره یاشار؛ از دلبستگی به رهایی درباره عبید.

شما در جای‌جای رمان به موسیقی محلی اشاره کرده‌اید: نی هفت‌بند، دوتار ترکمنی و حتی زمزمه‌های چوپانی. چه نقشی برای موسیقی در این رمان قائل هستید؟

موسیقی در فرهنگ ترکمن، همدل تنهایی‌ها و زبان بی‌زبانی است. وقتی کلمات کافی نیستند، نی و دوتار حرف می‌زنند. در این رمان، موسیقی نوعی تسلا‌ی روحی برای شخصیت‌هاست و نشان می‌دهد که حتی در سخت‌ترین شرایط، هنر می‌تواند به انسان امید بدهد.

«روز حمله گرگ» در امتداد سنت ادبیات جنگ و دفاع مقدس در ایران است

رمان شما امسال توسط کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شد. به نظر شما، «روز حمله گرگ» در میان آثار کودک و نوجوان ایران چه جایگاهی دارد و چه مشابهتی با کتاب‌های مشابه در ایران یا جهان می‌توان پیدا کرد؟

اگر بخواهم مقایسه کنم، «روز حمله گرگ» در امتداد سنت ادبیات جنگ و دفاع مقدس در ایران است، اما با این تفاوت که زاویه دید آن بیشتر بر نوجوان و تجربه‌های فردی‌اش متمرکز شده. از نظر موضوعی، شباهت‌هایی با آثاری مثل «داستان‌های مجید» هوشنگ مرادی‌کرمانی یا «شطرنج با ماشین قیامت» حبیب احمدزاده دارد؛ هر دو این آثار، نوجوان را در بستر یک بحران بزرگ نشان می‌دهند.

اما از نظر فرم، رمان من بیشتر به قصه‌های روستایی-حماسی نزدیک است که در آن اسطوره (گرگ) و واقعیت (جنگ) درهم می‌آمیزند. در ادبیات جهان هم می‌توان شباهت‌هایی پیدا کرد. مثلاً «پسری با پیژامه راه راه» نوشته جان بوین یا «خاطرات یک دختر جوان» نوشته آن فرانک هر دو تجربه جنگ را از منظر نوجوان روایت می‌کنند. البته تفاوت اینجاست که در آن آثار، جنگ جهانی دوم و تجربه یهودیان مطرح است، اما در «روز حمله گرگ» جنگ ایران و عراق و زیست روستایی ترکمن‌صحرا در مرکز توجه قرار دارد. با این حال، از نظر فنی شباهت داریم: نوجوانی که ناگهان با مفهوم جنگ، ترس و مسئولیت روبه‌رو می‌شود.

این رمان نوعی رشدنگاری است

یعنی می‌توان گفت این رمان، هم به لحاظ فرم و هم به لحاظ محتوا، در دو قلمرو قرار می‌گیرد: یکی روایت محلی و قومی و دیگری روایت جهانی از تجربه جنگ؟

دقیقاً. به همین خاطر من تلاش کردم زبان روایت ساده و نزدیک به قصه‌گویی محلی باشد تا برای نوجوان ایرانی قابل لمس شود، اما در عین حال مفاهیم جهانی مثل «شجاعت»، «از دست دادن» و «رشد در مواجهه با بحران» هم در آن برجسته شود. این همان چیزی است که باعث می‌شود نوجوانان کشورهای

«روز حمله گرگ»، تصویری تازه از تجربه زیستن در سایه جنگ

نویسنده رمان «روز حمله گرگ» با بیان اینکه این کتاب تصویری تازه از تجربه زیستن در سایه جنگ به مخاطب می‌دهد، می‌گوید: این رمان در امتداد سنت ادبیات جنگ و دفاع مقدس در ایران نوشته شده، با این تفاوت که زاویه دید آن بیشتر بر نوجوان و تجربه‌های فردی‌اش متمرکز شده است. به گزارش خبرنگار کتاب ایرنا، هم‌زمان با هفته دفاع مقدس، رمانی با عنوان «روز حمله گرگ» نوشته یوسف قوچق منتشر شد. این رمان با روایت زندگی نوجوانی ترکمن و پیوند آن با سال‌های آغازین جنگ تحمیلی، تلاش می‌کند تصویری تازه از تجربه زیستن در سایه جنگ به نسل امروز ارائه دهد. حضور نمادهایی چون گرگ و طوطی در کنار شخصیت‌های روستایی و مردمی، به داستان بُعدی تمثیلی می‌دهد و آن را از سطح یک روایت تاریخی فراتر می‌برد. او پیش از این کتاب‌های «یاد یوسف»، «تاریخ با طعم ذغال اخته»، «۹۰ افسانه برای نوجوانان»، «خورشیدی در صحرای ترکمن»، «آلتین»، «یادبادک‌ها در شهر»، «الوو»، «هردان فردا» و «وقت جنگ، دوتار را کوک کن» را نوشته است. این نویسنده و روزنامه‌نگار باسابقه ترکمن گلستانی در سال ۱۴۰۳ نشان «درجه یک هنری» از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کرد. به همین بهانه، در گفت‌وگویی با نویسنده این اثر، درباره شکل‌گیری رمان، جایگاه آن در ادبیات ایران و جهان و تأثیر احتمالی‌اش بر نوجوان امروز به صحبت نشستیم.

یوسف قوچق نویسنده حوزه کودک و نوجوان گرگ استعاره‌ای از دشمن است

رمان شما با عنوان «روز حمله گرگ» هم‌زمان روایت زندگی روستاییان ترکمن و فضای آغازین جنگ ایران و عراق است. چه چیزی شما را به سمت نوشتن این داستان سوق داد؟

انگیزه اصلی من، زنده کردن بخشی از حافظه جمعی بود که هم به فرهنگ و سنت‌های ترکمن گره خورده و هم به تجربه‌های تلخ و بزرگ جنگ تحمیلی هشت‌ساله. می‌خواستم نشان بدهم که چگونه یک چوپان ساده و یک نوجوان، در مواجهه با جنگ و ناامنی، مفاهیم تازه‌ای از مسئولیت، مردانگی و ایستادگی را کشف می‌کنند. در داستان، واژه «گرگ» بارها تکرار می‌شود.

گاهی گرگ، واقعی است و گاهی استعاره‌ای از دشمن. چرا این نماد را انتخاب کردید؟

«گرگ» در فرهنگ ترکمن و دیگر جوامع، همواره نماد خطر و تهدید بوده است. چوپانی بدون مواجهه با گرگ معنا ندارد. در این رمان، گرگ هم موجودی واقعی است که به گله حمله می‌کند و هم استعاره‌ای از دشمنی است که به سرزمین حمله کرده. تضاد این دو، لایه‌های نمادین رمان را می‌سازد.

طوطی نمادی از حافظه زخمی است

یکی از بخش‌های برجسته رمان، حضور «آمان‌آقا» و رابطه او با یاشار است. به نظر می‌رسد رابطه استاد و شاگردی در محور روایت قرار دارد.

بله، آمان‌آقا تجسم نسل گذشته است؛ نسلی که تجربه مقاومت در برابر اشغال‌گران قدیمی تر را دارد و حالا به شکلی

طلای سفید احیاشده؛

جشنواره پنبه، رقص مزرعه و جامه در آغوش گردشگری

۴۷ درصد جمعیت ما روستایی است و ۷۰ درصد اقتصاد بر پایه کشاورزی استوار است. سیدمهدی مهبیایی اظهار کرد: گلستان رتبه اول کشور را در تولید دانه‌های روغنی (مانند آفتابگردان با ۲۰۰ هزار تن سالانه)، دوم در گندم (۱.۵ میلیون تن) و چغندر قند پاییزه (۳۰۰ هزار تن)، سوم در پنبه (با ۴۲ هزار تن و شش اخیر) و میوه‌های هسته‌دار (آلو و هلو با ۱۵۰ هزار تن)، چهارم در ماهی‌های گرمسیری (۵۰ هزار تن)، برنج شلتوک (۲۰۰ هزار تن) و مرکبات (۱۰۰ هزار تن)، پنجم در زیتون (۳۰ هزار تن)، انار (۵۰ هزار تن) و زعفران (۲۰۰ کیلوگرم)، و ششم در گیاهان دارویی (۵۰۰ تن) و تخم‌مرغ (۱ میلیارد عدد) دارد. وی با تأکید بر چالش‌ها افزود: با وجود این ظرفیت، اقتصاد تک‌بعدی و قیمت‌گذاری دستوری، گلستان را در شاخص درآمد سرانه عمومی (حدود ۱۵۰ میلیون ریال ماهانه) در پایین جدول استان‌ها قرار داده است که گردشگری، مسیر تازه برای تقویت اقتصاد است. مهبیایی گفت:

چادر ملایری ترکمن با نقش‌های هندسی اساطیری، تا پیراهن‌های سوزن‌دوزی‌شده قزلباش با گل‌های وحشی دشت توسط گروه‌های نمایشی محلی اجرا شد و بازدیدکنندگان را به سفری در تاریخ قومی استان برد. موسیقی بومی با سازهای سنتی مانند دوتار ترکمنی و کمانچه بلوچی، همراه با رقص‌های گروهی شاهکوهی (که حرکات چرخشی آن‌ها نماد چرخ پنبه‌ریسی است)، فضایی از نشاط و هویت را ایجاد کرد. پذیرایی سنتی با غذاهای اصیل گلستانی مانند چنگال (کباب محلی با گوشت بره و سبزی‌های وحشی)، نان محلی پهن بر تنور گلی و دوغ محلی با طعم پنیر تازه، طعم زندگی روستایی را به یاد آورد. نمایشگاه و فروشگاه منسوجات صنایع‌دستی، با ۱۰ غرفه متنوع، به یک بازارچه پویا تبدیل شد. در این نمایشگاه شش غرفه از قومیت‌های گلستان (قزاق با فرش‌های پنبه‌ای دستباف، ترکمن با کیف‌های سوزن‌دوزی‌شده، بلوچ با روسری‌های رنگی، قزلباش با پرده‌های پارچه‌ای، شاهکویی با تشک‌های سنتی و اورشم با مجموعه کاملی از محصولات نساجی)، سه غرفه مهمان (خراسان جنوبی با سفال‌های نساجی‌شده، گیلان با پارچه‌های ابریشمی پنبه‌ای و هرمزگان با لباس‌های محلی جنوب) و یک غرفه ویژه از موسسه تحقیقات پنبه کشور (با نمایش بذره‌های هیبریدی مقاوم به شوری) در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داشت. فروش این غرفه‌ها، بیش از ۲۰۰ میلیون ریال را در روز اول به گردش درآورد و حمایت مستقیم از تولیدکنندگان محلی را تضمین کرد. در اوج برنامه‌ها، آیین تجلیل از ۱۵ پیشکسوت شامل کشاورزان ۷۰ ساله توسکستانی که هنوز با دست پنبه می‌کارند و هنرمندان سوزن‌دوز با بیش از ۵۰ سال سابقه با اهدای لوح تقدیر و محصولات نمادین، برگزار شد و در پایان، نورافشانی شبانه با طرح‌های الهام‌گرفته از الگوهای پنبه‌ای، این روز را به شبی جادویی بست. معاون عمرانی استانداری گلستان در این جشنواره با تبریک هفته گردشگری، آمار کشاورزی استان را با جزئیات بازگو کرد و گفت:

پنبه را در گلستان احیا کرد. در علی‌آباد کتول پروژه احداث کارخانه ریسندگی مدرن با ظرفیت ۱۰ هزار تن سالانه در حال تکمیل است و کارخانه‌های موجود پنبه‌پاک‌کنی، با تزریق سرمایه بیش از ۵۰۰ میلیارد ریال، به‌روزرسانی شده‌اند. آمار سازمان جهاد کشاورزی گلستان، این روند رو به رشد را مستند می‌کند به طوری که در سال ۱۳۹۷، افزون بر ۱۰ هزار و ۶۰۰ هکتار با تولید ۱۵ هزار و ۳۰۰ تن و ش، در سال ۱۳۹۸، افزون بر ۱۷ هزار هکتار با ۳۳ هزار تن و در سال ۱۳۹۹ نیز ۲۱ هزار هکتار با ۴۲ هزار تن پنبه در گلستان تولید شد که پیش‌بینی کارشناسان موسسه تحقیقات پنبه کشور، رسیدن به ۳۰ هزار هکتار تا پایان ۱۴۰۴ را نوید می‌دهد. جشنواره پنبه، در این بستر، نه فقط یک جشن فصلی، بلکه ابزاری برای ترویج این احیا با تمرکز بر گردشگری کشاورزی عمل کرد که بازدیدکنندگان می‌توانستند از نزدیک شاهد چرخه کامل تولید باشند.

جشنواره‌ای فراتر از مزرعه؛ تاروپود فرهنگ و اقتصاد

مزرعه توسکا، با مساحت ۵۰ هکتار و طراحی اکوتوریستی مدرن (شامل اقامتگاه‌های بوم‌گردی با ظرفیت ۱۰۰ نفر و مسیرهای پیاده‌روی آموزشی)، بستری ایده‌آل برای این جشنواره بود. این جشنواره با تمرکز بر سه محور اصلی آموزشی، فرهنگی و تجاری برگزار شد که در بخش کارگاه‌های آموزشی که بیش از ۲۰۰ شرکت‌کننده از جمله دانش‌آموزان محلی و گردشگران نهرانی را جذب کرد، متخصصان موسسه «زنان سبز اورشم»، فرآیند کامل تولید پارچه را گام به گام آموزش دادند. این مراحل شامل نخ‌ریسی دستی با چرخ‌های سنتی ترکمنی، رنگ‌رزی طبیعی با گیاهان بومی مانند روناس و پوست انار (که رنگ‌های قرمز عمیق و زرد طلایی را تولید می‌کند)، پارچه‌بافی بر دارهای چوبی قزاقی و سوزن‌دوزی ظریف بلوچی با نخ‌های پنبه‌ای محلی بود. بخش فرهنگی جشنواره، هم مورد توجه بازدیدکنندگان قرار گرفت. نمایش لباس‌های اقوام گلستان از

گلستان که روزگاری با پهنه‌های سفید پنبه، لقب «طلای سفید» را یدک می‌کشید، در دهه‌های گذشته شاهد افول این محصول استراتژیک بود به طوری که از ۲۰۰ هزار هکتار زیر کشت به چند هزار هکتار در سایه خشکسالی، هزینه‌های بالای تولید و واردات بی‌رویه و شرسید اما با حمایت‌های دولت چهاردهم و ارائه بسته‌های تشویقی و نوسازی کارخانه‌های پنبه‌پاک‌کنی، این طلای سفید دوباره در حال درخشیدن است. به گزارش ایرنا، آمار جهاد کشاورزی گواه این احیاست به طوری که از ۱۰ هزار و ۶۰۰ هکتار با ۱۵ هزار و ۳۰۰ تن و ش در سال ۱۳۹۷، به ۲۱ هزار هکتار با ۴۲ هزار تن در سال ۱۳۹۹ رسیده و این روند همچنان صعودی است. در همین راستا، چهارمین جشنواره پنبه همچون یک تابوی زنده از پیوند سنت و نوآوری به صحنه آمد و با شعار «از مزرعه تا جامه»، نه تنها طلای سفید فراموش‌شده گلستان را احیا کرد، بلکه آن را به نمادی از گردشگری کشاورزی تبدیل نمود و بازگشت پنبه را نه فقط با اعداد، بلکه با رنگ، موسیقی و هنر جشن گرفت. گلستان امروز، یادآور آن روزهای پربلورق دهه‌های گذشته است؛ روزهایی که دشت‌های وسیع گرگان، گنبدکاووس در فصل برداشت پنبه، به دریایی از گل‌های سفید درخشان تبدیل می‌شدند. این محصول راهبردی که چندین دهه ستون فقرات اقتصاد محلی بود، در اوج خود بیش از ۱۸۰ تا ۲۰۰ هزار هکتار زمین‌های گلستان را پوشش می‌داد و کارخانه‌های پنبه‌پاک‌کنی متعدد از جمله واحدهای روغن‌کشی سنتی در علی‌آباد کتول و گرگان نه تنها هزاران شغل مستقیم (مانند کارگران برداشت و پاک‌کنی) و غیرمستقیم (مانند حمل‌ونقل و صنایع وابسته) ایجاد می‌کردند، بلکه زنجیره‌ای از صنایع نساجی را در سراسر شمال کشور فعال نگه می‌داشتند. پنبه گلستان، با کیفیت بالای الیاف بلند، به بازارهای صادراتی راه پیدا می‌کرد و «طلای سفید» لقبی بود که از زبان تجار روسی و انگلیسی دوران قاجار، به میراث ماندگار استان تبدیل شده بود. اما افول تدریجی این صنعت، از دهه ۷۰ شمسی آغاز شد. خشکسالی‌های مکرر حوضه آبریز قره‌سو و اترک، افزایش هزینه‌های تولید (از بذر تا کود و نیروی کار)، دوره طولانی رشد گیاه (حدود هشت ماه) و پایین بودن قیمت خرید تضمینی و ش خام، کشت پنبه را به حاشیه راند. واردات بی‌رویه پنبه هندی و آمریکایی که اغلب ارزان‌تر تمام می‌شد و عدم حمایت کافی دولتی از صنایع وابسته، کارخانه‌ها را یکی پس از دیگری تعطیل کرد که نتیجه آن، سقوط سطح زیرکشت از صدها هزار هکتار به کمتر از ۱۰ هزار هکتار بود و در پس آن، هزاران خانواده روستایی وابسته به این محصول، به مهاجرت به شهرها روی آوردند. گزارش‌های بانک مرکزی ایران از آن دوران، کاهش ۷۰ درصدی اشتغال مرتبط با پنبه در گلستان را تأیید می‌کند؛ فاجعه‌ای اقتصادی که هویت فرهنگی گلستان را نیز لکه‌دار کرد. از سال ۱۳۹۷ به بعد، باد تغییر وزید و دولت با ارائه بسته‌های حمایتی جامع شامل یارانه مستقیم برای بذر مقاوم به خشکی، بیمه محصولات کشاورزی و تسهیلات کم‌بهره برای نوسازی ادوات مکانیزه برداشت، کشت

پروژه ملی نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان (نماد)

هر بی توجهی کوچک ممکن است زخمی عمیق بر روان کودک بگذارد؛ نماد تلاشی ملی برای پر کردن خلأهای مراقبتی در خانه است.